

INBRENG AO GEWASBESCHERMINGSMIDDELEN

Op 24 april staat een algemeen overleg gewasbeschermingsmiddelen gepland met de minister van LNV en de staatssecretaris van I&W. Op de agenda staan verschillende agendapunten waarvoor de waterschappen aandacht vragen.

TOEKOMSTVISIE GEWASBESCHERMING 2030

Er is in Nederland een breed gedragen ambitie om land- en tuinbouwproducten duurzaam te telen. Daarvoor is het nodig om de impact van gewasbescherming op het milieu verder te beperken. De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft hiervoor de 'Toekomstvisie gewasbescherming 2030, naar weerbare plant- en teeltsystemen' opgesteld.

Deze visie is gericht op het duurzaam telen van land- en tuinbouwproducten voor mens, dier en milieu met economisch perspectief. Hij is tot stand gekomen in samenwerking met de Unie van Waterschappen, Agrodís, Artemis, Cumela, LTO Nederland, Natuur en Milieu, Nefyto, Plantum en de VEWIN.

De toekomstvisie gewasbescherming 2030 heeft 3 strategische doelen

1. Plant- en teeltsystemen zijn weerbaar;
2. Land- en tuinbouw en natuur zijn met elkaar verbonden;
3. Gewassen worden geteeld nagenoeg zonder emissies naar het milieu en resten daarvan op producten.

Deze doelen moeten in 2030 zijn gerealiseerd.

Voor de waterschappen is met name het derde doel van belang, dat uitgewerkt is in het "Pakket van maatregelen emissiereductie gewasbescherming open teelten". Nederlandse telers en ketenpartijen kunnen zich hierdoor als koploper op het gebied van emissieloos telen op de nationale- en internationale markt onderscheiden. De waterschappen zetten zich in om de agrarische sector daarbij te ondersteunen zoals bij de uitvoering van het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer en gebiedsgerichte monitoring en handhaving.

TERUGDRINGEN EMISSIES GEWASBESCHERMING OPEN TEELTEN

Het pakket van maatregelen emissiereductie gewasbescherming open teelten bevat afspraken over de uitwerking van de doelstelling om in 2030 de emissies uit land- en tuinbouwbedrijven met open teelten naar het water tot nagenoeg nul terug te brengen. De afspraken over het maatregelenpakket zijn gemaakt door Agrodís, Ctgb, Cumela, Fedecom, KAVB, LTO Nederland, Nefyto, NFO, Unie van Waterschappen en de ministeries IenW en LNV. De waterschappen zijn blij met de gemaakte afspraken. Ook omdat de betrokken partijen direct kunnen starten met de uitvoering van de acties die daarvoor nodig zijn.

Nu starten met de uitvoering betekent dat er voldoende tijd is om de maatregelen te nemen om de doelstelling van een bijna emissieloze land- en tuinbouw in 2030 te realiseren. De afspraken bevatten maatregelen om de emissies van het erf, uit de gebouwen en van de percelen naar het water tot nagenoeg nul terug te dringen.

BEPERKING DRIFT

Drift (het verwaaien van druppeltjes gewasbeschermingsmiddelen) is een belangrijke route waardoor gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater terecht komen. De waterschappen steunen het besluit dat de staatssecretaris heeft genomen over de drukregistratievoorziening. Dit besluit houdt in dat de spuit-

doppen die zijn goedgekeurd als 'driftarm tot een spuitdruk van 2 bar' niet meer op de lijst met driftreducerende doppen zijn vermeld. Deze doppen worden in de praktijk meestal toegepast met een hogere spuitdruk waardoor ze niet driftarm zijn. Daarnaast houdt het besluit in dat bij het gebruik van spuitdoppen die bij een spuitdruk van 2 tot 3 bar driftarm zijn een drukregistratievoorziening moet worden toegepast. En dit geldt ook voor de luchtvloei-stof-mengdoppen. Met deze voorziening kan de ondernemer aantonen dat hij zich houdt aan de maximale spuitdruk waardoor de toezichthouder dit kan controleren.

Voor de agrarische ondernemers die geen drukregistratievoorziening willen aanschaffen, zijn er de volgende alternatieven. De ondernemer kan andere spuitdoppen gebruiken die zijn goedgekeurd om te gebruiken bij een spuitdruk vanaf 3 bar. Het tweede alternatief is om de verplicht aan te houden teeltvrije zone uit het Activiteitenbesluit milieubeheer te verdubbelen. En de derde mogelijkheid is om de gewasbeschermingsmiddelen toe te passen met een spuitmachine met een aanvullende driftreducerende voorziening.

PROFESSIONEEL GEBRUIK

Sinds 2017 geldt een verbod op het professioneel gebruik van gewasbeschermingsmiddelen buiten de landbouw. Op het verbod is een aantal uitzonderingen gemaakt (sport-, recreatieterreinen en bepaalde siertuinen), waarover Green Deals gesloten zijn. De staatssecretaris heeft eerder aangegeven dat het haar inzet is om alle uitzonderingen vanaf 2020 te beëindigen, maar dat er mogelijk uitzonderingen blijven. De waterschappen waarderen dat de staatssecretaris de uitzonderingen wil beëindigen, maar hebben wel zorgen over de uitzonderingen die mogelijk blijven. Deze moeten zo beperkt mogelijk zijn. Ook zijn de waterschappen bezorgd of er voldoende voortgang wordt geboekt met de Green Deals zodat deze sectoren volgend jaar chemievrij kunnen zijn.

Vraag: Kan de staatssecretaris aangeven of de uitzonderingen per 2020 beëindigd worden?

NIET-PROFESSIONEEL GEBRUIK

De staatssecretaris heeft een Green Deal gesloten om het particulier gebruik van chemische middelen terug te dringen. Na evaluatie van de Green Deal wil zij, indien noodzakelijk, wetgeving aan het parlement voorleggen om een verbod mogelijk te maken.

Waterschappen zijn voorstander van een verbod op het gebruik van middelen door particulieren. Bij deze groep gebruikers (240.000 volkstuinen en 5 miljoen particuliere tuinen) is de kans groot dat ze niet goed op de hoogte zijn van de risico's voor mens, dier en milieu. Wij kunnen ons voorstellen dat goede voorlichting helpt, maar het is de vraag of dat afdoende is.

De waterschappen bepleiten dan ook een verbod met een zo kort mogelijke, realistische overgangstermijn. Daarmee weten de gebruikers van gewasbeschermingsmiddelen, maar ook de fabrikanten, adviseurs en verkopers waar ze aan toe zijn en kunnen zich daarop voorbereiden. Daarnaast geeft dit een impuls aan de benodigde innovaties en zal dit de water- en bodemkwaliteit ten goede komen.

Vraag: Kan de staatssecretaris toelichten wat de voortgang van de Green Deal is, welke stappen er zijn gezet, wat het resultaat is en welke aanvullende maatregelen nog genomen moeten worden?

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Ilona Elfferich-Rodenburg
Telefoon: 06 – 12 46 39 23 of e-mail: irodenburg@uvw.nl